Tont ehk Pissohänd.

Sedda wähhemalt innimenne Jummala lodud-asjust teab, sedda ennam tedda äbbaussule kiusatakse: sest ta näeb monda sündiwad, ning kui temma ei tea, mis se on, ehk kuida se sünnib, siis ta sedda, mis ta melest moistmata ehk immelik näitab, ehk noia, ehk kurja waimo töeks ja teggemisseks arwab. Et se nenda, sedda mitmist asjust teada, ka neist tulle-pallidestki, mis monnikord öe ajal taewa al lennawad, ja kedda tallorahwas Tondiks ehk Pissohännaks kutsub. Rägiwad neist immet; ütlewad neid kandjaid ollewad, kes ühhe ehk teise pahha innimesse tenistusses, kellele wilja, rahha ja warra kokkokannawad, mis teise hea innimesse taggand peawad wotma; peab olwist sisse ja wälja käima; ja ka seddagi ollema, et monni tedda moistab kinnipanna: ja, mis muud tühja weel temmast jamsiwad.

Pissohännad ehk tulle-pallid on immelikkud ja immestamisse wäärt Jummala lodud-asjad, mis kui nemmad kül wahhest juhhuwad kahju teggema, ei sellepärrast weel kardetawad tondid, ei kandjad egga waimud ep olle, kes kellegi tenistusses olleksid: waid nemmad sünniwad üllewel tule käes, ja lendwad wägga korgel, mis sennest teada, et monnikord üht ja sedda samma tulle-palli, ühhel ja selsammal tunnil, meil, Rootsis, Preisis ja Saksa-maal nähtud. Et se nenda, siis sünnib temmast arwata, sest et tedda ni kaugele nähtud, et ta peäle sadda pennikoormad, maast üllespiddi arwata, körgel on olnud.

Tullepallid lendwad ka päwa ajal, agga siis neid ei nähta, sest et nende walgus päikesse wasto ei joua. Nemmad wimaks ikka löhkewad; ehk jo üllewel tule käes, ehk kui ma peäle mahhalangewad. Kui nemmad üllewel löhki lähhewad, siis kulukse kui kanged tükkilaskmist körgel taewa al ollewad, ja tulleb siis tük aega pärrast sedda kiwwa mahha; need on selle löhkenud palli killud, mis mahha saddawad, mis mönnikörd wägga suredki juhhuwad ollema, agga iggakord tullised ma päele kukkuwad.

Eesti Ma-Rahwa Kalender 1819, lk. 23